

Bài 7.

TÁC DỤNG CỦA PHÂN BÓN TRONG TRỒNG TRỒNG (1 tiết)

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

Sau bài này, GV phải làm cho HS :

1. Biết được các loại phân bón thường dùng và tác dụng của phân bón đối với đất, cây trồng.
2. Có ý thức tận dụng các sản phẩm phụ (thân, cành, lá), cây hoang dại để làm phân bón.

II. NHỮNG ĐIỀU CẦN LUU Ý

1. Gợi ý phân bố bài giảng

Bài có 2 phần, trong đó trọng tâm là phần I.

I. Phân bón là gì

II. Tác dụng của phân bón

2. Một số kiến thức bổ sung

Phân bón là những sản phẩm tự nhiên hoặc chế biến, được bón vào đất hoặc phun lên cây với mục đích nâng cao độ phì nhiêu của đất, nâng cao năng suất và chất lượng nông sản. Phân bón là một trong các yếu tố chính làm tăng năng suất cây trồng.

Do sử dụng phân bón, sản lượng ngũ cốc của thế giới trong thời kì 1974 đến 1985 tăng 31,8%. Trong thập kỉ 70, phân bón đóng góp vào tăng năng suất toàn cầu là 50% (FAO, 1984). Trong thập kỉ 80, ở khu vực Châu Á Thái Bình Dương, phân bón đóng góp vào việc tăng năng suất nông nghiệp tới 75%. Theo tính toán của Bộ Nông nghiệp Hoa Kỳ, phân bón đóng góp tới 41% mức tăng năng suất của cây trồng.

Sử dụng phân bón sẽ làm tăng năng suất cây trồng. Điều này không có nghĩa là tăng liều lượng phân bón thì năng suất cây trồng tăng theo. Năng suất cây trồng chỉ tăng tỉ lệ với liều lượng phân bón đến một giới hạn nhất định, vượt quá giới hạn đó năng suất cây trồng không những không tăng mà còn giảm.

Ở nước ta nhiều công trình nghiên cứu đã chứng minh được vai trò tích cực của phân bón trong việc nâng cao năng suất cây trồng. Hàng năm bình quân

phân bón đã làm bội thu năng suất khoảng 35% tổng sản lượng lương thực quy ra thóc.

III. GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Chuẩn bị bài giảng

1.1. Chuẩn bị nội dung

- Nghiên cứu SGK.
- Đọc Giáo trình Phân bón và cách bón phân, NXB Nông nghiệp, Hà Nội, 1995.

1.2. Chuẩn bị đồ dùng dạy học

Tranh vẽ có liên quan đến bài học.

2. Các hoạt động dạy học

2.1. Hoạt động 1. Giới thiệu bài học

Ngay từ xa xưa ông cha ta đã nói "Nhất nước, nhì phân, tam cân, tứ giống". Câu tục ngữ này phần nào đã nói lên tầm quan trọng của phân bón trong trồng trọt. Bài này chúng ta tìm hiểu xem phân bón có tác dụng gì trong sản xuất nông nghiệp.

Sau khi học xong bài này yêu cầu các em phải đạt được 2 mục tiêu đã nêu trong SGK.

2.2. Hoạt động 2. Tìm hiểu khái niệm về phân bón

Nội dung phần này là những kiến thức đơn giản, dễ hiểu. GV yêu cầu HS đọc SGK sau đó nêu câu hỏi để HS trả lời. GV có thể tham khảo một số câu hỏi sau : Phân bón là gì ? Nhóm phân bón hữu cơ (hoặc hoá học, hoặc vi sinh) gồm những loại nào ?

Dựa vào thông tin trong SGK, HS có thể trả lời câu hỏi này một cách dễ dàng.

Để khắc sâu kiến thức phần này, GV có thể đặt ra câu hỏi để HS sắp xếp 12 loại phân bón có nêu trong SGK (kí hiệu từ a đến n) vào các nhóm phân bón tương ứng.

2.3. Hoạt động 3. Tìm hiểu tác dụng của phân bón

Kiến thức phần này là mối quan hệ phức tạp giữa phân bón – đất – năng suất và chất lượng nông sản. GV yêu cầu HS quan sát hình 6 trong SGK và trả lời câu hỏi : Phân bón có ảnh hưởng thế nào đến đất, năng suất cây trồng và chất lượng nông sản ? Dựa vào hình vẽ HS có thể trả lời được : tác dụng của phân bón là tăng độ phì nhiêu của đất, tăng năng suất và tăng chất lượng nông sản.

GV cần giảng giải cho HS hiểu phân bón tác động đến năng suất, chất lượng nông sản gián tiếp thông qua tác động đến độ phì nhiêu của đất. Nhờ phân bón, đất phì nhiêu hơn, có nhiều chất dinh dưỡng hơn nên cây trồng sinh trưởng, phát triển tốt, cho năng suất cao và chất lượng tốt.

GV cũng giảng giải cho HS thấy phân bón làm cho năng suất cây trồng tăng. Tuy nhiên nếu bón quá liều lượng, sai chủng loại, không cân đối giữa các loại phân, năng suất cây trồng không những không tăng mà còn giảm.

2.4. Hoạt động 4. Tổng kết bài học

- GV gọi 1 hoặc 2 HS đọc phần "*Ghi nhớ*".
- Nếu các câu hỏi cung cấp bài, gọi HS (hoặc để HS tự nguyện) trả lời.
- Yêu cầu HS đọc phần "*Có thể em chưa biết*".
- Đánh giá giờ học đã đạt được mục tiêu của bài đề ra chưa ?
- Dặn dò HS :
  - + Trả lời câu hỏi ở cuối bài và đọc bài 8 SGK.
  - + Chuẩn bị mẫu vật thực hành bài 8 SGK (than củi, thia nhỏ, diêm (bật lửa), nước cất (nước máy), kẹp sắt gấp than...).